

Spis treści

Literatura i rytuały 3

I. SŁOWA I JĘZYK

Maciej JUNKIERT (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu)
Nieczytelne gesty. Wizerunek chrześcijan w polemice Celsusa i Orygenes 9

Marcela KOŚCIAŃCZUK (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu)
Analiza języka jako znaku kultury. Eksploracja modlitwy polskich
Żydów Mesjańskich 19

Tamara BRZOSTOWSKA-TERESZKIEWICZ (Instytut Badań Literackich
PAN, Warszawa)
Semantyczne rytuały Olgi Freudenberg i Izraela Frank-Kamienieckiego 29

II. DUCH I LITERA

Jan A. CHOROSZY (Uniwersytet Wrocławski)
Między teologią a antropologią słowa. O użytkach płynących
z Modlitwy Pańskiej 43

Izabela WINIARSKA-GÓRSKA (Uniwersytet Warszawski)
Zagadnienie ceremonii w szesnasto- i siedemnastowiecznym
piśmiennictwie religijnym protestantów jako spór o język sakralny 59

Zbigniew CHOJNOWSKI (Uniwersytet Warmińsko-Mazurski, Olsztyn)
Pieśni religijne Mazurów pruskich w związku z rokiem kościelnym ułożone
(na przykładzie „piosnek adwentowych”) 77

Wiesław FELSKI (Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II)
Podmiot liryczny poezji Czesława Miłosza wobec liturgii katolickiej. 91

III. RYTUAŁY ŚMIERCI I ŻYCIA

- Mariola JARCZYKOWA (Uniwersytet Śląski, Katowice)
Wielkie rytuały dla małych Radziwiłłów. O tekstach towarzyszących śmierci dzieci w XVII wieku 103
- Małgorzata TREBSKA (Instytut Badań Literackich PAN, Warszawa)
Świeckie mowy obłóczynowe a ceremoniały zakonne w XVII wieku. 123
- Bożena MAZURKOWA (Uniwersytet Śląski, Katowice)
Dzień ślubny i wieczór weselny w poezji doby stanisławowskiej. Rekonesans. 139
- Krzysztof TRYBUŚ (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu)
Rytuał i pamięć w *Dziadach*. Uwagi do stanu badań 167

IV. Z CIEMNOŚCI

- Grzegorz TROŚCIŃSKI (Uniwersytet Rzeszowski)
Mord rytualny w poetyckiej relacji Stefana Żuchowskiego 181
- Grzegorz ZAJĄC (Uniwersytet Jagielloński, Kraków)
Lejbe i Siora w Ciemnogrodzie — powieściami w „nie ludzkie przesady” i „śmieszne zabobony” 201
- Sylwia KAROLAK (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu)
Pogrzeby, których nie było. O rytuałach niemożliwych (w literaturze pohołokaustowej) 211

V. WIWAT KRÓL! WIWAT WSZYSTKIE STANY!

- Sławomir BACZEWSKI (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie)
Zaślubiny króla i Rzeczypospolitej. O próbach rytualizacji elekcji monarszej w publicystyce doby pierwszego bezkrólewia 225
- Aleksandra NORKOWSKA (Uniwersytet Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy)
Miasto wita króla. Ceremoniał i jego rola komunikacyjna w diariuszach Adama Naruszewicza (1784, 1787) 237
- Krystyna MAKSIMOWICZ (Uniwersytet Gdański)
Wokół oświeceniowych życzeń noworocznych 255

VI. WSPÓLNOTA POLITYCZNA I RYTUAŁ

- Monika SZCZOT (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu)
 Między *sacrum* a *profanum*. Rozważania o dialogach zmarłych
 Lukiana z Samosat i Ignacego Krasickiego 269
- Magdalena ŚLUSARSKA (Instytut Badań Literackich PAN, Warszawa)
 Między polityką a religią. O rytuałach i rytualności konfederacji barskiej 281
- Agata WĄSACZ (Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu)
 „Na powrót wojska” — obrazowanie rytuału w poezji okolicznościowej
 lat 1809–1814 291
- Elżbieta LIJEWSKA (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu)
 Tajemnice krakowskich kopców. Wokół dedykacji do misterium Norwida
Wanda 313

VII. WŁADZA RYTUAŁU, RYTUAŁY WŁADZY

- Paweł KUCIŃSKI (Instytut Badań Literackich PAN, Warszawa)
 Rytuały demokracji — święto totalitaryzmu. Narodowo–Radykalna refleksja
 o obchodach, celebracjach i pamięci między wojnami. 327
- Piotr MICHAŁOWSKI (Uniwersytet Szczeciński)
 „Słońce — świeci; Razem!”. Wiersz pierwszomajowy jako rytuał. 347

VIII. MOWA ZNIEWOLONA I SWOBODNA

- Marzena WOŹNIAK–ŁABIENIEC (Uniwersytet Łódzki)
 Rytuał w zwierciadle cenzury. Urząd Kontroli jako strażnik kultowego
 obrazu władzy w początkach Polski Ludowej 369
- Danuta DĄBROWSKA (Uniwersytet Szczeciński)
 Rytuały religijno–patriotyczne i ich echa w poezji okolicznościowej
 lat osiemdziesiątych XX wieku 385
- Lech GIEMZA (Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II)
 Esej powojenny i współczesny wobec językowej rytualizacji historii 403

IX. GENIUS LOCI I LITERATURA

- Jacek GŁAŻEWSKI (Uniwersytet Warszawski)
Wieczysty węzeł ludzkości. Pieśni łańcuchowe jako gatunek rytualnej
poezji masońskiej 411
- Marek PAKCIŃSKI (Instytut Badań Literackich PAN, Warszawa)
Symbolika piramidy w rytuałach wolnomularstwa
a filozofia Nietzschego (prolegomena) 421
- Patrycja KALETA (Uniwersytet Śląski, Katowice)
Modlitwy Grochowiaka 435
- Bogumiła KANIEWSKA (Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu)
Wiesława Myśliwskiego rytuały mowy i myśli 451
- X. EXCELSIOR!**
- Michał GRABOWSKI (Uniwersytet Warszawski)
Rytuały magiczne i chrześcijańskie w „spiskach” tatrzańskich. 463
- Jakub ŻMIDZIŃSKI (Akademia Sztuk Pięknych w Poznaniu)
Przewodnik jako scenariusz rytuałów turystycznych (na podstawie
dawnych bedekerów pienińskich). Narodziny pewnej religii 477
- Marek PACUKIEWICZ (Uniwersytet Śląski, Katowice)
Literatura alpinistyczna jako „sobąpisanie” 495
- Wojciech KALISZEWSKI (Instytut Badań Literackich PAN, Warszawa)
Balony nad Puławami. Osiemnastowieczne rytuały wypraw ponad chmury
w poetyckim opisie 513
- Indeks osób 527

Spis treści dotychczas wydanych serii rocznika „NAPIS” jest dostępny
pod adresem internetowym: http://dig.pl/pdf/Dotychczas_w_Napisie_do_2009.pdf